

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 19 Haziran 2023
Sayı : 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Özgür ÇELİKAN
Çanakkale Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 23-6-2023	Esas No: 2/1211

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
2 0 Haziran 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2 0 Haziran 2023
No: 1233893

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5'inci maddesi b bendine göre; 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanmaktadır.

5510 sayılı Kanun'un "Sigortalılığın başlangıcı" başlıklı 7'nci maddesine göre de; sigorta hak ve yükümlülükleri 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için çalışmaya, meslekî eğitime veya staja başladıkları tarihten itibaren başlamaktadır.

Ancak, 5510 sayılı Kanunun 38'inci maddesine göre malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarının uygulanmasında dikkate alınacak sigortalılık süresinin başlangıcı; malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi olarak ilk defa kapsama girildiği tarih olarak kabul edildiğinden, çıraklar ve stajyerler çıraklık ve staj süreleri için malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortasından sağlanan haklardan yararlanamamaktadır.

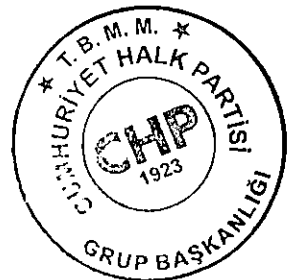
"Meslek lisesi memleket meselesi" diyerek kampanyalar başlatıldığı hatırlanır ise, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre meslek liselerinde okuyanlar eğitimleri ile ilgili alanlarda staj eğitimi almak durumundadırlar. Bütün aşamaları kamu idaresinin gözetiminde gerçekleşen staj eğitiminde sigortalı olmak zorunluluk iken bunun emeklilik hesabına katılmıyor olması apaçık bir hak ihlalidir.

Er veya erbaş olarak silahlı kuvvetlerde veya yedek subay okulunda geçen süreleri, sigortalı olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri normal doktora veya uzmanlık öğrenim süreleri, sigortalı olmaksızın avukatlık stajını yapanların normal staj süreleri gibi sürelerde daha önceden sigortalılık süresi aranmadan borçlanma yapılabilen ve sigortalılık başlangıçları da borçlanılan gün sayısı kadar geriye götürülebilmektedir.

Ancak, çırak ve stajyer öğrenci olarak çalışan emekçiler bu uygulamadan faydalanamamaktadır. Bu durum, Anayasanın "eşiklik ilkesine" açıkça aykırıdır. Bu aykırılık nedeniyle çırak ve stajyer öğrenci olarak çalıştırılan emekçiler mağdur edilmektedir.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortaları Kanunu'nda gerekli değişiklik yapılarak uygulamadaki eşitliksiz ve haksızlık giderilmelidir. Bir iş yerinde filen çalışan çıraklar ve stajyerler için çalıştıkları süreler zarfında sınırlı olmak kaydıyla borçlanma hakkı sağlanmalıdır.

Bu yönde bir düzenleme yaşanan mağduriyetlerin giderilmesinin yanında mesleki eğitimin özendirilmesine de katkıda bulunmuş olacaktır.

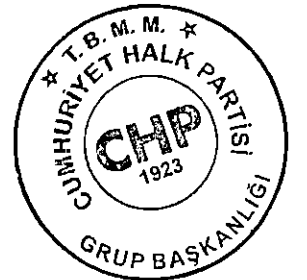

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Çırak, bursiyer ve stajyer öğrenci olarak çalışılan süreler için borçlanma hakkı verilmesi ve sigortalılık başlangıç tarihinin uzun vadeli sigorta kolları uygulamasında, çırak olarak çalışmaya veya staja başlanılan tarih olarak esas alınması öngörülmektedir. Böylece, hem sosyal güvenlik kurumuna ek gelir hem de aktüerya dengesine katkı sağlayacak bir düzenleme yapılmış olacaktır. Çıraklık ve staj dönemindeki çalışmaların prim gün sayısı hesabında dikkate alınması, bu konudaki mağduriyetlerin giderilmesi ve mesleki eğitimin özendirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

**31/5/2006 TARİHLİ VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI KANUNUNUN BAZI MADDELERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent ilave edilmiş ve dördüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"k) 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler ile meslekî ve teknik ortaöğretim ile yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler, mesleki ve teknik ortaöğretim sırasında tamamlayıcı eğitim ya da alan eğitimi gören öğrenciler, kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde görevli bursiyerler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 ncı maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerin çıraklık ve staj süreleri,"

a) Birinci fıkranın (a), (b), (d), (e), (f), (g), (h), (j) ve (k) bentleri gereği borçlananlar, borçlandığı tarihteki 4 üncü maddenin birinci fıkrasının ilgili bendine göre,"

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanlığı yürütür.

